PAPUR / ENCLOSURE
H

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i	Pwyllgor Safonau
Dyddiad	12 Mehefin 2013
Pwnc	Darlledu Cyfarfodydd
Swyddog(ion) Arweiniol	Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd

A. Rhagarweiniad / Cefndir / Materion

Cefndir

Bu llawer o drafod yn ddiweddar ymysg Awdurdodau Lleol Cymru ynglŷn â'r cyfleon ar gyfer gweddarlledu a chaniatáu presenoldeb o bell yng nghyfarfodydd y Cyngor. Mae Adran 4 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) yn deddfu ar gyfer presenoldeb o bell mewn cyfarfodydd a thra nad oes unrhyw ddeddfwriaeth benodol ar gyfer gweddarlledu mae wedi ei gysylltu i'r darpariaethau i gryfhau democratiaeth leol.

Atgyfnerthwyd y drafodaeth gan gynnig o gyllid grant gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â 'Darlleu Cyfarfodydd y Cyngor a Sefydlu Gwefannau i Gynghorau Cymuned'.

Nid yw'r Gweinidog wedi deddfu yn y maes gweddarlledu ond y mae ganddo bwerau i wneud hynny. Mae darlledu cyfarfodydd wedi'i gysylltu i ddarpariaethau o fewn Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 i gryfhau democratiaeth leol; y bwriad yw cryfhau'r strwythurau a'r ffyrdd y mae Llywodraeth Leol yn gweithio yng Nghymru ar bob lefel a sicrhau bod Cynghorau lleol yn ymestyn allan ac yn ymgysylltu gyda phob sector o'r gymuned y maent yn ei gwasanaethu.

Grant

Yn Ionawr 2013, ysgrifennodd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau at bob Awdurdod Lleol ar y mater o hyrwyddo democratiaeth leol ac ymgysylltiad cyhoeddus. Dyrannwyd £40,000 i bob prif Gyngor i helpu gyda darlledu a phresenoldeb o bell a £500 yn ychwanegol i bob Cyngor Cymuned i gefnogi'r gwaith o sefydlu gwefannau Cyngor Cymuned. Rhaid defnyddio'r dyraniad grant yn ystod 2013/14. Nid oes unrhyw sicrwydd y bydd cyllid grant ar gael ar gyfer blynyddoedd i ddod. Trwy ddefnyddio'r grant, mae Llywodraeth Cymru wedi gosod nifer o dargedau yn cynnwys darlledu'r cyfan / rhai o gyfarfodydd y Cyngor a threfnu ar gyfer presenoldeb o bell gan Gynghorwyr mewn cyfarfodydd o'r Cyngor erbyn 31 Mawrth 2014. O safbwynt mynediad o bell, mae Llywodraeth Cymru'n ddiweddar wedi rhyddhau cyfarwyddyd drafft ar gyfer ymgynghori.

Sefyllfa gyfredol Awdurdodau Cymru

Mae nifer o Awdurdodau Lleol yn Lloegr yn gweddarlledu cyfarfodydd eu Cynghorau yn rheolaidd, ond yng Nghymru dim ond rhai awdurdodau sy'n gweddarlledu cyfarfodydd, yn cynnwys :

- Mae **Caerdydd** yn gweddarlledu cyfarfodydd y Cyngor yn unig (yn cael ei letya gan Public-i)
- Mae **Powys** wedi defnyddio Public-i ar gyfer cyfarfodydd lle mae diddordeb cyhoeddus mawr – tua 6-8 o gyfarfodydd hyd yn hyn ac y mae ffigyrau gwylio ar lein yn codi.
- Mae **Awdurdod Parciau Cenedlaethol Bannau Brycheiniog** yn gweddarlledu'r cyfan o'u prif gyfarfodydd gan ddefnyddio system a ddarparwyd gan Public-i, am gyfnod prawf o 18 mis, gyda chyllid gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth.

Mae Awdurdodau Lleol yng Nghymru yn awr yn ystyried eu sefyllfa o ganlyniad i'r Mesur a'r cynnig o gyllid grant.

Darlledu Cyfarfodydd

Ar hyn o bryd, mae recordiadau sain o weithgareddau'r Pwyllgor Cynllunio yn cael eu rhoi ar wefan y Cyngor ond nid yw hyn wedi ei ymestyn i bwyllgorau eraill.

O safbwynt Gweddarlledu cyfarfodydd, a'r dyraniad grant, bydd hyn yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd fel rhan o'i raglen waith gyfredol. Bydd angen rhoi sylw i amrywiol faterion, technegol ac annhechnegol er mwyn cymryd mantais lawn o weddarlledu cyfarfodydd y Cyngor a gofynion i'r dyfodol mewn perthynas â mynediad o bell.

Gwefan i Gynghorau Cymuned

Yn unol â'r Mesur Democratiaeth Leol, rhaid i bob Cyngor Cymuned ddatblygu gwefannau. Disgwylir i'r Cyngor gydweithredu gydag Unllais Cymru i drafod sut y dylid cydlynu'r elfen ddarpariaeth grant ar gyfer gwefannau Cyngor Cymuned a disgwylir am gyfarwyddyd pellach gan Unllais Cymru.

Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor Safonau nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn.

Huw Jones
Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Democrataidd
03.06.13